

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

“ҮНЭТ ЦААСНЫ БҮРТГЭЛИЙН ЖУРАМ”, “БҮРТГЭЛТЭЙ КОМПАНИУДААС ЦАХИМ ХЭЛБЭРЭЭР МЭДЭЭЛЭЛ ИРҮҮЛЭХ ЗААВАР”

“Монголын хөрөнгийн бирж” ТӨХК

Хяналт шалгалтын албаны ахлах мэргэжилтэн: С.Гэрэлмаа

Эрх зүйн зохицуулалт, дүрэм журмын өөрчлөлт

- Бүртгэлийн журам
- Гишүүнчлэлийн журам
- Хяналтын журам
- *Мэдээлэл түгээх журам*

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

Шинэчилсэн найруулга боловсруулах эрх зүйн зохицуулалт, шалтгаан

Эрх зүйн зохицуулалт

- Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 49.1.2 заалт

Шалтгаан

- Хороо болон Биржид үнэт цаас бүртгүүлэхтэй холбоотой хийгдэх ажиллагааны давхардлыг арилгах, хоёр байгууллагын чиг үүргийг дахин хуваарилах
- Үнэт цаасны бүртгэл болон бүртгэлд өөрчлөлт оруулахтай хугацаа, дарааллыг тодорхой болгох
- Үнэт цаасны бүртгэлд орох өөрчлөлтийг ангилан тухай бүр хийгдэх ажиллагаа, нөхцөл, шаардлагыг тодорхой болгох. Үүнд:
 - Өрийг хувьцаагаар солих зорилгоор нэмж үнэт цаас гаргах
 - Компани нийлэх, тусгаарлах
 - Ажиллагсдад эзэмшүүлэхээр нэмж үнэт цаас гаргах

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

Журмын бүтэц, хамрах хүрээ

Шинэчилсэн найруулга нь 10 бүлэг, 27 зүйлтэй.

- *Журам нь Үнэт цаас гаргаагчийн анх удаа болон нэмж гаргасан хувьцаа, өрийн хэрэгслийг Монголын Хөрөнгийн Бирж ТӨХК-ийн үнэт цаасны бүртгэлд бүртгэх, бүртгэлийн ангилал, шалгуурыг тогтоох, үнэт цаасыг нийтэд танилцуулах, үнэт цаасны бүртгэлд өөрчлөлт оруулах, бүртгэлээс хасахтай холбогдсон харилцааг зохицуулна.*

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

Шинэчилсэн найруулгын төсөл “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”

Хуучин журам /одоогийн

Шинэ журам

Журам батлах, өөрчлөлт оруулах

- ТУЗ шийдвэрлэнэ

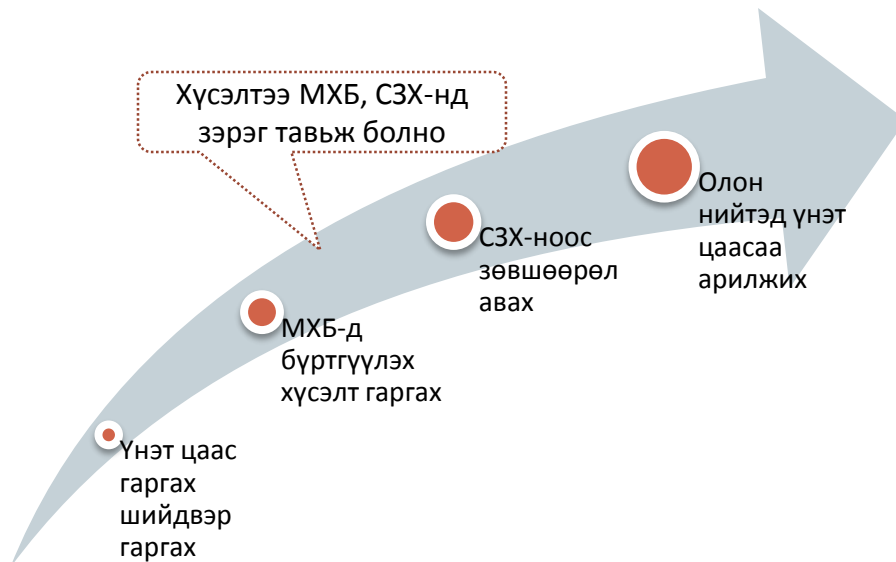
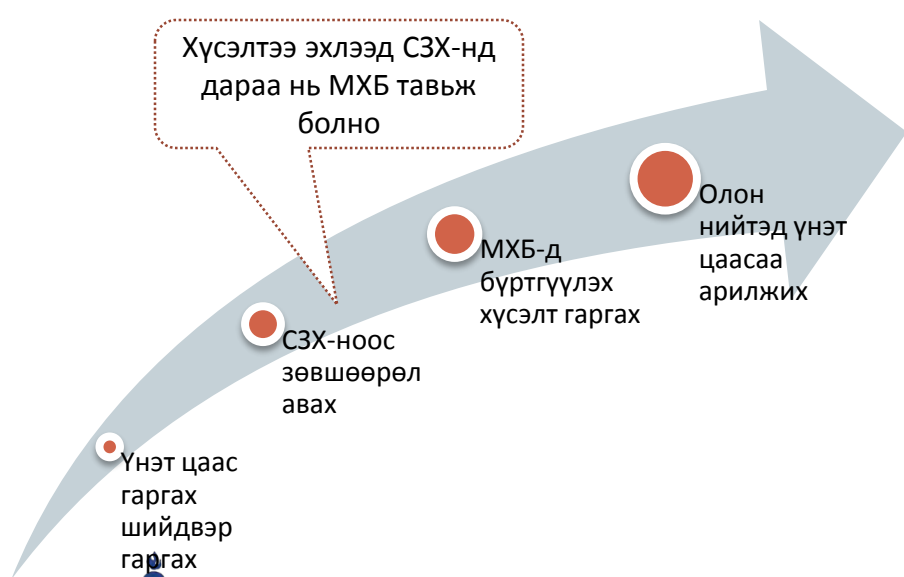
- ТУЗ шийдвэрлэнэ

Үнэт цаас гаргагч

- Гадаад болон дотоодын үнэт цаас гаргагч

- Гадаад болон дотоодын үнэт цаас гаргагч

Бүртгэлийн процесс

Хуучин журам /одоогийн

Шинэ журам

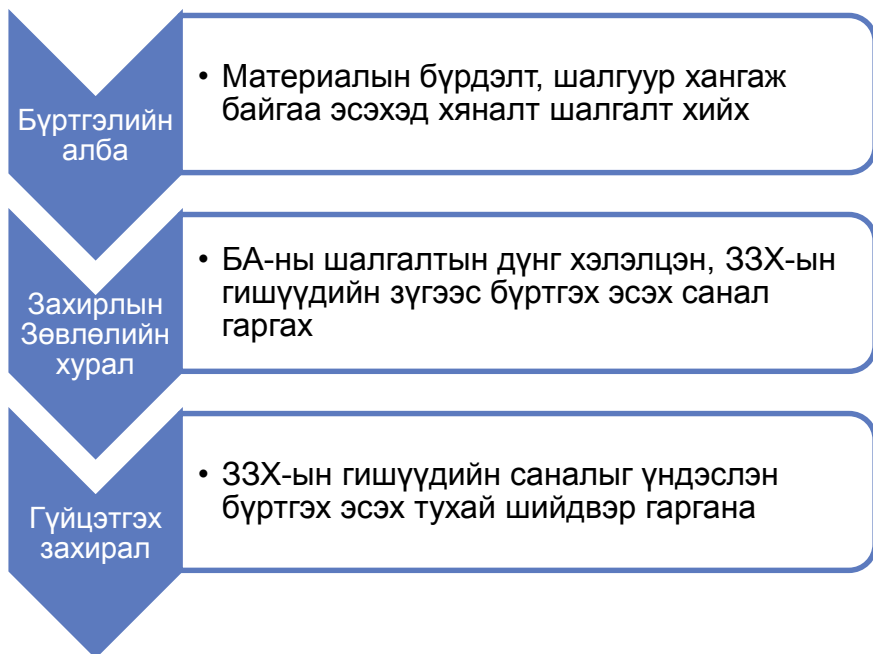

Шинэчилсэн найруулгын төсөл “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”

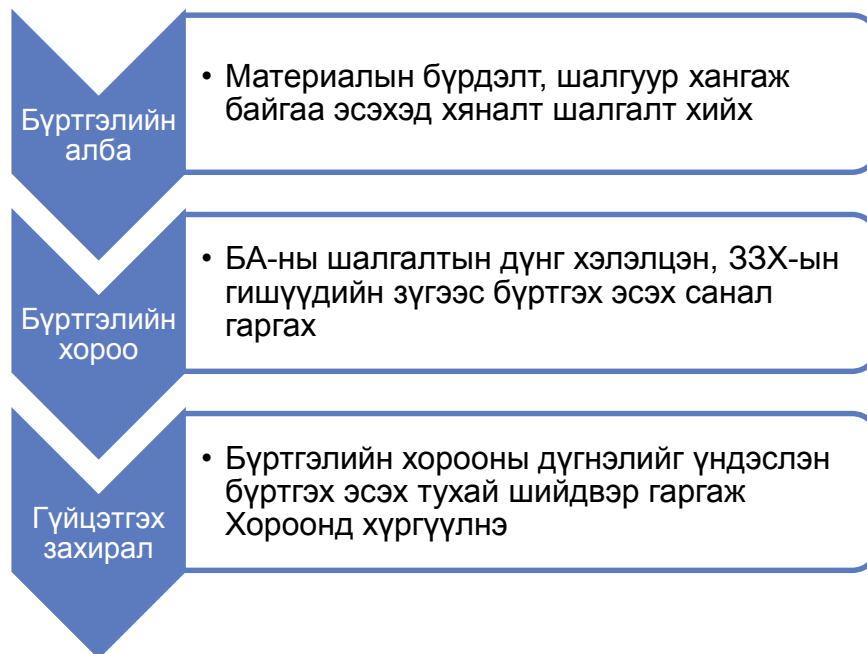
Хуучин журам /одоогийн

Шинэ журам

Бүртгэх эсэх шийдвэр гаргах

Ажлын 20 хоног

Ажлын 15 хоног

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

Шинэчилсэн найруулгын төсөл “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”

Хуучин журам /одоогийн

Шинэ журам

Бүртгэлийн шалгуур

- Анх бүртгүүлэх болон бүртгэлтэй байх хугацаандаа тухайн ангиллийн шалгуурыг хангах шаардлагатай

- Анх бүртгүүлэх болон бүртгэлтэй байх хугацаандаа тухайн ангиллийн шалгуурыг хангах шаардлагатай

ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ	I ангилал	II ангилал	III ангилал
Ашигт ажиллагаа	1 тэрбум төгрөгөөс доошгүй	Шаардлагатай эргэлтийн хөрөнгөтэй байх	-
Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан	Сүүлийн 3 жил	Сүүлийн 2 жил	-
Компанийн засаглал	Дагаж мөрддөг байх	Дагаж мөрддөг байх үгүй бол тайлбар	-
Олон нийтэд санал болгон арилжих	25%-иас доошгүй	15%-иас доошгүй	-
Үйл ажиллагаа явуулсан жил	3-аас доошгүй жил	2-оос дээш	Эрх бүхий албан тушаалтан нь үйл ажиллагаа явуулах шаардлагатай туршлагатай байх
Андеррайтер	Заавал шаардах	Заавал шаардах	Заавал шаардах

ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ	I ангилал	II ангилал	III ангилал
Ашигт ажиллагаа	500 сая төгрөгөөс доошгүй	Шаардлагатай эргэлтийн хөрөнгөтэй байх	-
Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан	Сүүлийн 3 жил	Сүүлийн 2 жил	-
Компанийн засаглал	Дагаж мөрддөг байх	Дагаж мөрддөг байх үгүй бол тайлбар	-
Олон нийтэд санал болгон арилжих	25%-иас доошгүй эсхүл нийт хувьцааны арилжааны 5-аас доошгүй хувь	15%-иас доошгүй	-
Үйл ажиллагаа явуулсан жил	3-аас доошгүй жил	2-оос дээш	Эрх бүхий албан тушаалтан нь үйл ажиллагаа явуулах шаардлагатай туршлагатай байх
Андеррайтер	Заавал шаардах	Заавал шаардах	Заавал шаардах

2024 ОУНТБ
 2024 ОУНТБ
 2024 ОУНТБ

Шинэчилсэн найруулгын төсөл “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”

Хуучин журам /одоогийн

Шинэ журам

Тогтмол биелүүлэх үүрэг

Тогтмол биелүүлэг үүрэг

- Бүртгэлтэй байх хугацаанд тогтмол биелүүлэх үүрэг
- Мэдээлэл ил тод болгох, үнэт цаас цаас гаргагчдын мэдээлэл түгээх заавар

Үнэт цаас гаргагчын үүрэг

- Бүртгэлтэй байх хугацаанд журмын өрийн хэрэгслийн болон хувьцааны зохих ангиллийн шалгуурыг хангаж ажиллах
- Үнэт цаас хариуцсан ажилтантай байх
- Хагас жил тутам Биржийн засаглалын үнэлгээний маягтын дагуу засаглалаа үнэлэх
- Бүртгэлийн гэрээнд заасан үүргээ биелүүлж ажиллах
- Мэдээлэл ил тод болгох
- Үнэт цаас гаргагч нь бүртгэлтэй байх хугацаандаа холбогдох журам болон гэрээнд заасны дагуу жилийн үйлчилгээний хөлсийг заасан хугацаанд төлөх үүрэгтэй

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

Шинэчилсэн найруулгын төсөл “Үнэт цаасны бүртгэлийн журам”

Хуучин журам /одоогийн

Шинэ журам

Хураамж

Хураамж	I ангилал	II ангилал	III ангилал
Өргөдлийн хүлээн авч хянах үйлчилгээний хөлс	Шинээр бүртгэхэд 2 000 000, нэмж бүртгэхэд 1 500 000	Шинээр бүртгэхэд 2 000 000, нэмж бүртгэхэд 1 500 000	Шинээр бүртгэхэд 2 000 000, нэмж бүртгэхэд 1 500 000
Үнэт цаас бүртгэх үйлчилгээний хөлс /ЗЗҮ-ний 0.1%/	Доод 10 сая Дээд 100 сая	Доод 5 сая Дээд 50 сая	Доод 1 сая Дээд 10 сая
Жилийн үйлчилгээний хөлс	Доод 1 200 000 Дээд 24 000 000	Доод 1 200 000 Дээд 24 000 000	500 000

Хураамж	I ангилал	II ангилал	III ангилал
Өргөдлийн хүлээн авч хянах үйлчилгээний хөлс	Шинээр бүртгэхэд 2 000 000, нэмж бүртгэхэд 1 500 000	Шинээр бүртгэхэд 2 000 000, нэмж бүртгэхэд 1 500 000	Шинээр бүртгэхэд 2 000 000, нэмж бүртгэхэд 1 500 000
Үнэт цаас бүртгэх үйлчилгээний хөлс /анхдагч зах зээлд арилжаалсан үнийн дүнгийн 0.1%/	Доод 10 сая Дээд 100 сая	Доод 5 сая Дээд 50 сая	Доод 1 сая Дээд 10 сая
Жилийн үйлчилгээний хөлс	Доод 1 200 000 Дээд 24 000 000	Доод 1 200 000 Дээд 24 000 000	500 000

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

Нэмж орсон өөрчлөлтүүд

- Үнэт цаас гаргагч нь Биржид хүсэлтээ түрүүлж гаргах
- Бүртгэгдсэн үнэт цаасыг Хороонд хүргүүлэх
- Үнэт цаасны танилцуулгыг Бирж бүртгэж Хороонд хүргүүлэх
- Бүртгүүлэх ажиллагааны бэлтгэл
- Хувьцаа, өрийн хэрэгслийг зарлан бүртгүүлж, шаардлагатай үед шат дараалан гаргах
- Хувьцааны бүртгэлийн I ангиллын шалгуурт тухайн компанийн арилжигдсан үнийн дүнг нийт арилжаанд эзлэх хувиар тооцох
- Өрийн хэрэгсэл бүртгүүлэхэд санал болгож байгаа цар хүрээ, гаргаж буй этгээдийн онцлогоос хамаарч андеррайтер шаардахгүй байх
- Хаалттай хүрээнд нэмж үнэт цаас гаргаж байгаа үед үнэт цаасны танилцуулга шаардахгүй байх

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

Нэмж орсон өөрчлөлтүүд

- *Үнэт цаасны бүртгэлд өөрчлөлт оруулахад үнэт цаас гаргагч нь Биржид эхэлж хүсэлт гаргах*
- *Ногдол ашгийг үнэт цаасны хэлбэрээр олгох*
- *Ажиллагсдад хувьцаа эзэмшүүлэх*
- *Бүртгэлийн ангилал тогтоох хугацааг тодорхойлсон*

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

Хүрэх үр дүн

- Үнэт цаас гаргахтай холбоотой хугацаа тодорхой болох;
- Компани нэмж үнэт цаас гаргахад зардал хэмнэх
- Процесс, процедурын хувьд тодорхой, ойлгомжтой болох, давхардал арилах
- Хуулиар зохицуулагдсан боловч өргөн хэрэглэгддэггүй ногдол ашгийг хувьцаагаар олгох, давуу эрхийн хувьцаа гаргах, үнэт цаасыг зарлан бүртгүүлж шаардлагатай үед эргэлтэнд гаргадаг арга хэрэгслийг хөгжүүлэх замаар бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх;

Хүрэх үр дүн

Бүртгэлтэй компаниудаас цахим хэлбэрээр мэдээлэл ирүүлэх заавар

- СЗХ “Үнэт цаас гаргагчийн мэдээллийн ил тод байдлын журам” баталсан. /2015 оны 12 сарын 17 өдөр /
- Хөрөнгийн бирж журмын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллах, өөрийн бүртгэл, шалгуурт тохирсон мэдээлэл ирүүлэх журам заавар тогтоох шаардлага бий болсон. /журмын 4.12/
- Компанийн тухай хуулийн 46.14, 95.2, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 76, 79 дүгээр зүйл заалтуудыг хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ.

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

Бүртгэлтэй компаниудаас цахим хэлбэрээр мэдээлэл ирүүлэх зааварын зорилго

- Гэрээгээр хүлээсэн үүргийн дагуу үнэт цаасны үнэ ханшид нөлөөлөх мэдээллийг ил тод болгох, компаниудаас ирүүлэх мэдээллийн төрөл, жагсаалтыг тогтоох, түүнийг компаниудаас цахим хэлбэрээр илгээх, хүлээн авах, хянах, боловсруулах, хадгалах, олон нийтэд мэдээллийг хүргэхтэй холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.
- Цахим мэдээллийн маягт нь үндсэн 2 ангилалд 23 мэдээллийн хүснэгт бий болно.

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ
MONGOLIAN STOCK EXCHANGE

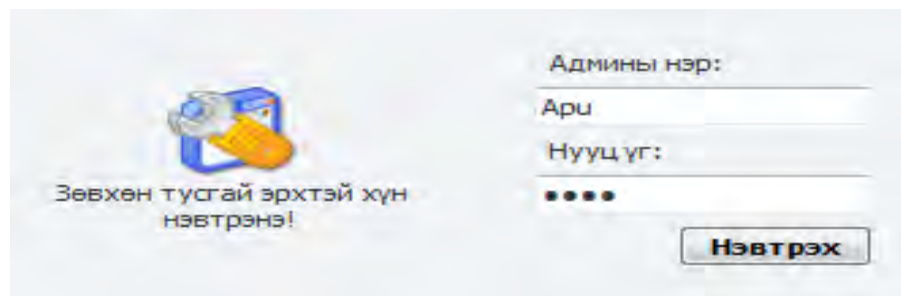
Мэдээлэл оруулах зааварчилгаа:

1. www.mse.mn

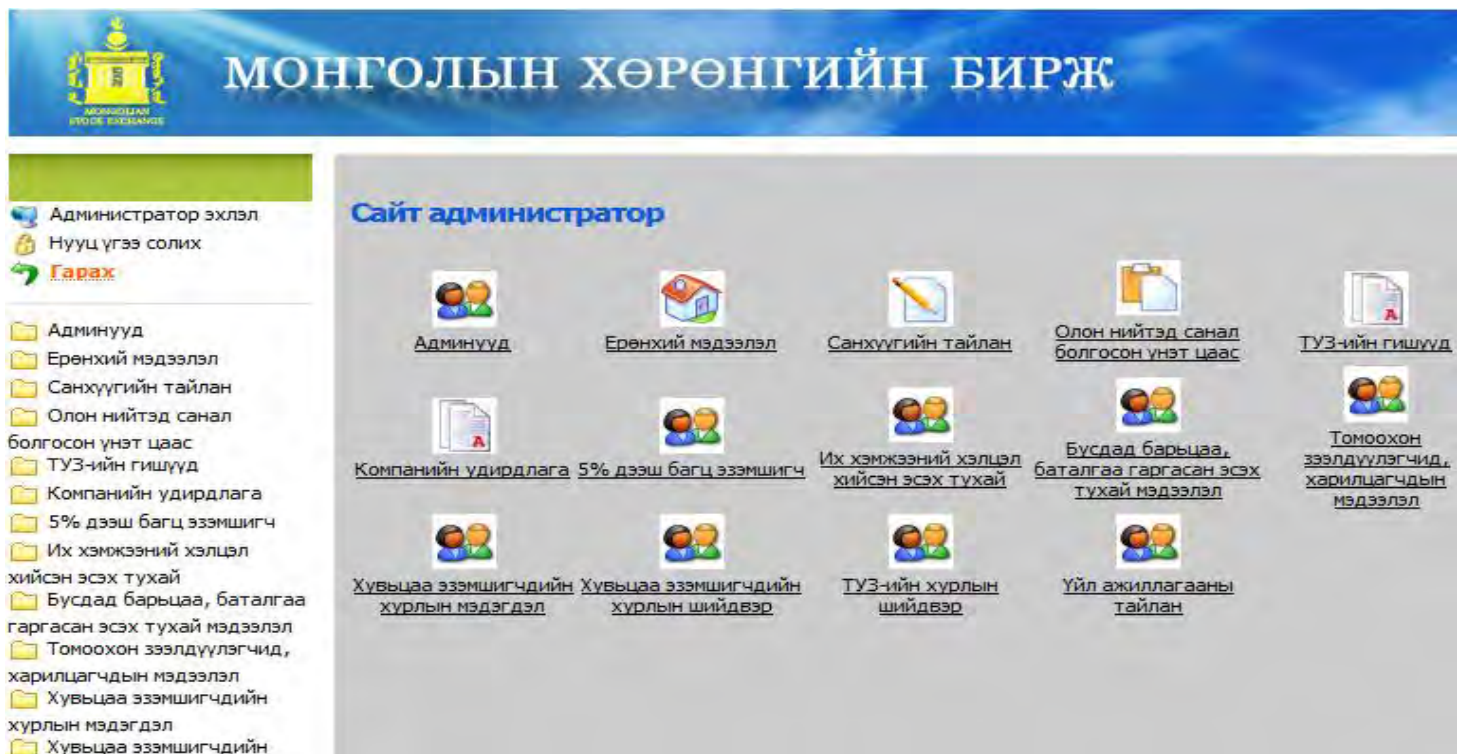
2. Бүртгэлтэй ХК

3. Мэдээлэл оруулах

4.

5.

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

Маягтууд

I.ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАНГИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Маягт № I-1 үйл ажиллагааны тайлангийн мэдээлэл

1.Компанийн нэр	
2.Үсгэн код	
3.Жилийн үйл ажиллагааны тайлан/ Хагас жилийн үйл ажиллагааны тайлан	
4.Огноо	
5.Үйл ажиллагааны тайлан /Санхүүгийн зохицуулах хорооны "Үнэт цаас гаргагчийн мэдээллийн ил тод байдлын журам"-ын 2.3, 2.4-т заасан мэдээллийг агуулсан байна./	Text, pdf, doc file хавсаргах

2. ТУХАЙ БҮР НИЙТЭД МЭДЭЭЛЭХ МЭДЭЭЛЭЛ

Маягт № II-4 компанийн үйл ажиллагааны чиглэл өөрчлөгдсөн

1.Компанийн нэр	
2.Үсгэн код	
3.Огноо	
4.Хуучин үйл ажиллагааны чиглэл	
5.Шинэ үйл ажиллагааны чиглэл	
6.Үйл ажиллагааны чиглэл өөрчилсөн эрх бүхий этгээдийн шийдвэр	PDF file хавсаргах

I.КОМПАНИЙН САНХҮҮТЭЙ ХОЛБООТОЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Маягт № II-1 компанийн гэрээ хэлцлийн талаарх мэдээлэл

1.Гэрээ хэлцлийн утга				
2.Гэрээ хэлцлийн нэр	Шийдвэрийн Дугаар	№.....	Гэрээний хуулбар <u>Хавсралт</u>	
	ХЭХ –ын ирц	Нийт	Тоо :	Хувь:
		Зөвшөөрсөнширхэг%
		Татгалзсанширхэг%
	Түдгэлзсэнширхэг%	
	Огноо он сар өдөр		
3.Хэлцэл	Үнийн дүн төгрөг		
	Хийхээс өмнөх сүүлийн балансын нийт активийн дүн төгрөг		
	Үнийн дүнгийн нийт активт эзлэх хувь %		

1 сар өдөр

1 сар өдөр

1 сар өдөр

ОКХЭ

Зэрэглэл тогтоож үнэлгээ хийх

- Үнэт цаас гаргагч болон ҮЦК-ийн зэрэглэл тогтоох
 - Компанийн ерөнхий мэдээлэл
 - Үйл ажиллагааны тогтворжилт
 - Зах зээлд эзлэх хувь
 - Санхүүгийн чадвар
 - Бизнесийн ирээдүй
 - Зах зээлийн үнэлгээ

52 мэдээллийн төрөл

Зэрэглэл тогтоож үнэлгээ хийх

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

“МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ” ТӨХК
Чингисийн талбай – 2, Улаанбаатар хот, Монгол улс
Факс: (976)-11-313 511
Веб хуудас: www.mse.mn

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ

